

BÁO CÁO

Kết quả Hội thảo “Chia sẻ kinh nghiệm thành lập và hoạt động của Trung tâm Hỗ trợ phát triển giáo dục hòa nhập”

Được sự hỗ trợ của Quỹ Nhi đồng Liên hiệp quốc tại Việt Nam (UNICEF), trong hai ngày 03 và 04/11/2016, tại tỉnh Ninh Thuận, Sở Giáo dục và Đào tạo Ninh Thuận đã chủ trì tổ chức hội thảo “Chia sẻ kinh nghiệm thành lập và hoạt động của Trung tâm hỗ trợ phát triển giáo dục hòa nhập” với sự tham gia của đại diện Lãnh đạo Sở GD&ĐT, Giám đốc các Trung tâm HTPTGDHN và cán bộ quản lý giáo dục của 9 tỉnh gồm Thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Hải Phòng, Kon Tum, Gia Lai, Đồng Tháp, An Giang, Lào Cai và Điện Biên.

Đồng chí Lê Văn Bình, Ủy viên Ban thường vụ Tỉnh ủy, Phó chủ tịch UBND tỉnh đến dự và phát biểu khai mạc hội thảo. Đại diện Lãnh đạo các Sở tại Ninh Thuận như Sở Kế hoạch Đầu tư, Nội vụ, Tài Chính, Lao động Thương binh Xã hội, đại diện lãnh đạo các phòng chức năng thuộc Sở GD&ĐT; đại diện lãnh đạo và giáo viên Trung tâm HTPTGDHN tỉnh Ninh Thuận và trường CĐSP Ninh Thuận; Lãnh đạo và chuyên viên Phòng GD&ĐT tp. Phan Rang-Tháp Chàm cũng đến dự đông đủ. Hội thảo do đồng chí Nguyễn Anh Linh, Phó Giám đốc Sở GD&ĐT chủ trì.

Đồng chủ trì hội thảo có bà Joyce Patricia Bheeka, Trưởng Chương trình Giáo dục của UNICEF tại Việt Nam.

Đại diện Báo Ninh Thuận, Đài Phát thanh và truyền hình Ninh Thuận tham dự và đưa tin về hội thảo.

Hội thảo đã nghe phát biểu khai mạc chỉ đạo của đồng chí Lê Văn Bình, Phó chủ tịch UBND tỉnh; phát biểu của bà Joyce Patricia Bheeka, Trưởng Chương trình Giáo dục của UNICEF tại Việt Nam; và nghe các báo cáo tham luận của các tỉnh:

- Sở GD&ĐT Ninh Thuận, báo cáo tham luận về quá trình xây dựng và thành lập TT.HTPTGDHN tỉnh Ninh Thuận;

- Giám đốc TT.HTPTGDHN tỉnh Ninh Thuận, báo cáo tham luận về những hoạt động ban đầu của TT.HTPTGDHN tỉnh Ninh Thuận;

- Giám đốc TT.HTPTGDHN tp. Hải Phòng, báo cáo tham luận về mô hình TT.HTPTGDHN theo hướng xã hội hóa;

- Giám đốc TT.HTPTGDHN tp. Hồ Chí Minh, báo cáo tham luận về kinh nghiệm và thành quả hoạt động của TT.HTPTGDHN thành phố Hồ Chí Minh;

- Giám đốc TT.HTPTGDHN tp. Đà Nẵng, báo cáo tham luận về kinh nghiệm và thành quả hoạt động của TT.HTPTGDHN thành phố Đà Nẵng;

Hội thảo đã đi tham quan thực tế, dự các hoạt động và tọa đàm tại TT.HTPTGDHN tỉnh Ninh Thuận;

Trên cơ sở các báo cáo đã được trình bày, các bài tham luận và ý kiến trao đổi, thảo luận, góp ý của đại biểu; Hội thảo đã thống nhất các nội dung sau:

I. Kết quả chung của hội thảo

1- Hầu hết các địa phương đều thống nhất số lượng trẻ em khuyết tật trên địa bàn là khá lớn. Tuy nhiên, công tác rà soát, đánh giá, phân loại, lập hồ sơ về các em, cũng như các công tác liên quan đến phát hiện sớm, can thiệp sớm, đầu tư trường lớp để các em tiếp cận được, đầu tư nâng cao năng lực giáo viên, nhận thức của CBQLGD... ở các địa phương còn nhiều hạn chế.

2- Các đại biểu đã phân tích những rào cản trong giáo dục trẻ khuyết tật, cụ thể:

+ Nhận thức của cán bộ quản lý và đội ngũ giáo viên về giáo dục hòa nhập cho trẻ khuyết tật còn rất nhiều hạn chế;

+ Công tác quản lý, triển khai thực hiện các văn bản pháp luật về giáo dục hòa nhập của chính quyền địa phương cấp xã và các cơ sở giáo dục còn bất cập, đặc biệt việc phân loại trẻ khuyết tật do hội đồng giám định khuyết tật cấp xã thực hiện còn cảm tính, chưa khoa học, không có đại diện của ngành giáo dục trong hội đồng, do đó chưa thể phân loại đúng đối tượng và mức độ khuyết tật;

+ Đội ngũ giáo viên chưa được đào tạo, tập huấn về kỹ năng giáo dục hòa nhập trẻ khuyết tật còn khá lớn, đặc biệt về kỹ năng lập và triển khai kế hoạch giáo dục cá nhân cho trẻ, hiệu quả giảng dạy chưa cao;

+ Sự phối hợp giữa các cơ quan ban ngành ở địa phương trong việc thực hiện chính sách đối với trẻ khuyết tật và giáo dục trẻ khuyết tật chưa được thường xuyên, chưa chặt chẽ;

+ Sự thiếu hụt đội ngũ chuyên gia giáo dục trẻ khuyết tật được đào tạo bài bản, đặc biệt là thiếu các Trung tâm Hỗ trợ phát triển giáo dục hòa nhập tại mỗi địa phương là một trong những trở ngại lớn nhất đối với giáo dục trẻ khuyết tật;

+ Các điều kiện về cơ sở vật chất, kinh phí, trang thiết bị và biên chế đội ngũ giáo viên còn nhiều khó khăn, thiếu thốn.

3- Để hình thành được TT.HTPTGDHN trong điều kiện hiện nay cần làm tốt một số công việc sau:

+ Cần tuyên truyền, nâng cao nhận thức về giáo dục khuyết tật cho cán bộ quản lý các cấp, các ban ngành có liên quan, thông qua các hội thảo, mời các chuyên gia có tâm huyết, am hiểu về giáo dục hòa nhập cho trẻ khuyết tật, Giám đốc các TTHTGDHN các tỉnh đã thực hiện có hiệu quả đến chia sẻ kinh nghiệm (Đà Nẵng, ĐHSPT Hà Nội, Tp. HCM);

+ Cần căn cứ đầy đủ các văn bản làm cơ sở pháp lý, đặt biệt là Thông tư liên tịch số 58/2012/TTLT-BGDĐT-BLĐTBXH ngày 28/12/2012 của Bộ Giáo dục và Đào tạo và Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội quy định điều kiện và thủ tục thành lập, hoạt động, đình chỉ hoạt động, tổ chức lại, giải thể trung tâm hỗ trợ phát triển giáo dục hòa nhập;

+ Cần thường xuyên tranh thủ sự chỉ đạo UBND tỉnh; phối hợp chặt chẽ với các ban ngành có liên quan, đặc biệt là Sở Nội vụ, Sở Kế hoạch Đầu tư, Sở Lao động – Thương binh và Xã hội, Sở Y tế, Sở Tài chính;

+ Xây dựng Đề án thành lập Trung tâm hỗ trợ phát triển giáo dục hòa nhập chi tiết, cụ thể, khả thi, trên cơ sở tham khảo trung tâm các tỉnh bạn và trên cơ sở có nghiên cứu sâu tình hình giáo dục cho trẻ khuyết tật tại địa phương;

+ Song song đó cần xây dựng tạo nguồn nhân lực cho trung tâm sau khi thành lập có thể vận hành và hoạt động, bằng cách đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực và cơ hội thực hành về giáo dục hòa nhập cho đội ngũ hiện có.

- Trung tâm hỗ trợ phát triển giáo dục hòa nhập là đầu mối tham mưu và triển khai công tác giáo dục trẻ khuyết tật tại địa phương, đồng thời là cơ quan giữ vai trò hạt nhân trong việc hình thành, triển khai mạng lưới giáo dục hòa nhập cho trẻ khuyết tật trong các cơ sở giáo dục phổ thông, mầm non trên địa bàn tỉnh.

- Thông qua Hội thảo này, các nhà quản lý, các thầy cô giáo đã nhìn nhận đánh giá lại công tác giảng dạy và quản lý, tiếp thêm động lực hoạch định chiến lược nâng cao hiệu quả giáo dục hòa nhập đối với trẻ khuyết tật, nhất là đối với các tỉnh vì một số rào cản mà chưa thành lập được TT.HTPTGDHN.

2. Những nội dung học tập được từ chia sẻ tại hội thảo

- Trung tâm cần xây dựng tập thể đơn vị đoàn kết thống nhất, tạo môi trường làm việc thuận lợi với bầu không khí sư phạm lành mạnh, coi trọng hiệu quả công việc, khuyến khích sự sáng tạo trong công việc;

- Sử dụng và bồi dưỡng đội ngũ giáo viên hợp lý. Thường xuyên quan tâm bồi dưỡng, nâng cao năng lực đội ngũ đáp ứng yêu cầu của công việc;

- Xây dựng trung tâm hoạt động theo mô hình xã hội hóa giáo dục, để tạo nguồn lực cho trung tâm hoạt động trong điều kiện khó tiếp cận nguồn ngân sách;

- Xây dựng mối quan hệ với các đối tác (các tổ chức trong và ngoài nước) có chuyên môn, kỹ thuật trong lĩnh vực giáo dục hòa nhập và tranh thủ sự hỗ trợ về chuyên môn, nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên;

- Thay vì việc để cho học sinh và phụ huynh tìm đến với các trung tâm thì trung tâm chủ động tìm đến với các em đang bị khuyết tật bằng cách thông qua tiếp cận với các cơ sở Y tế, thông qua chính quyền địa phương, ngành LĐTBXH,... làm tốt công tác vận động học sinh ra lớp, tạo điều kiện cho trẻ em khuyết tật được tiếp cận với các cơ sở giáo dục từ sớm, kịp thời lựa chọn các phương pháp giáo dục phù hợp tạo điều kiện thuận lợi cho các em hòa nhập với cộng đồng;

- Xây dựng nội dung, chương trình, có phương pháp, thiết bị, tài liệu dạy học và hình thức tổ chức dạy học phù hợp với từng dạng, mức độ khuyết tật;

- Trung tâm cần tăng cường phối hợp, hỗ trợ GDHN cho trẻ khuyết tật tại các trường phổ thông, mầm non thông qua việc xây dựng các phòng nguồn tại các trường Mầm non, Tiểu học, THCS, đồng thời hỗ trợ trực tiếp cho giáo viên và học sinh;

- Huy động các nguồn lực phục vụ các dịch vụ chăm sóc, dạy học cho trẻ khuyết tật tại các cơ sở Giáo dục và tại gia đình trẻ;

- Đối với các trung tâm cần mở rộng chức năng hỗ trợ GDHN để hỗ trợ được nhiều trẻ khuyết tật, giảm bớt chức năng dạy học chuyên biệt.

3. Một số đề xuất, kiến nghị

3.1. Đối với Bộ GDĐT:

- Xây dựng quy chế tổ chức, hoạt động trung tâm; quy định vị trí việc làm và chức danh nghề nghiệp cho cán bộ quản lý và giáo viên của TT.HTPTGDHN, trong đó lưu ý đến chức danh bác sĩ tâm thần nhi, chức danh giáo viên tâm lý trị liệu.

- Bộ GDĐT cần xây dựng, ban hành chuẩn giám đốc, chuẩn giáo viên làm cơ sở cho việc đánh giá và nâng cao chất lượng đội ngũ.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát việc thực hiện đồng thời có biểu dương, khen thưởng kịp thời những địa phương, cá nhân thực hiện tốt trong lĩnh vực này.

- Chỉ đạo các trường Đại học Sư phạm, Cao đẳng Sư phạm đưa vào học phần bắt buộc dạy cho giáo sinh về phương pháp giáo dục học sinh khuyết tật; tăng cường đào tạo giáo viên chuyên ngành giáo dục đặc biệt. Chỉ đạo các trường Đại học Y dược mở chuyên ngành đào tạo bác sĩ tâm thần nhi.

- Đẩy mạnh bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, hỗ trợ thêm chương trình, tài liệu, thiết bị đặc thù cho các Trung tâm; tổ chức cho các Trung tâm được giao lưu, học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm lẫn nhau.

3.2. Đối với các địa phương:

- Sở GDĐT cần có Ban chỉ đạo để chỉ đạo, kiểm tra, giám sát việc thực hiện các nội dung liên quan đến lĩnh vực GDHN của các trường trong tỉnh;

- Tiếp tục tăng cường công tác truyền thông cho cán bộ quản lý các cấp, các ngành, giáo viên và cộng đồng về giáo dục hòa nhập thông qua nhiều hình thức khác nhau như: hội thảo, lồng ghép trong tập huấn chuyên môn, lồng ghép trong các phiên họp với chính quyền, trong các nội dung họp với cha mẹ học sinh...

- Sở GDĐT chủ trì phối kết hợp với các ban ngành xây dựng đề án về phát triển giáo dục hòa nhập trình UBND tỉnh phê duyệt và chỉ đạo thực hiện. Trong đó, phân công rõ trách nhiệm của các ban, ngành trong tỉnh và có lộ trình thực hiện cụ thể cho từng giai đoạn.

3.3. Đối với tổ chức Unicef: Tiếp tục hỗ trợ các địa phương trong việc tiếp cận với công nghệ, khoa học tiên tiến về chăm sóc, giáo dục trẻ khuyết tật cũng như phát triển giáo dục hòa nhập; hỗ trợ chuyên gia nhằm bồi dưỡng, giao lưu học hỏi kinh nghiệm giáo dục hòa nhập ở các tỉnh làm tốt, có mô hình hay của các nước tiên tiến trên thế giới.

Sở GDĐT Ninh Thuận tổng hợp báo cáo kết quả Hội thảo gửi đến các địa phương, các cơ quan chức năng để tiếp tục được chỉ đạo, hỗ trợ nhằm đẩy mạnh phát triển giáo dục trẻ khuyết tật./. luuuu

Nơi nhận:

- Bộ GDĐT (để báo cáo);
- Tổ chức Unicef tại VN;
- Tỉnh ủy, UBND tỉnh (báo cáo);
- Ban Tuyên giáo tỉnh ủy (báo cáo);
- 09 tỉnh tham dự hội thảo;
- Lãnh đạo sở GDĐT Ninh Thuận;
- Các phòng chức năng thuộc Sở;
- Các Phòng GDĐT huyện, TP;
- Website Sở GDĐT;
- Lưu: VT, GDTH, GDTTrH.

Nguyễn Anh Linh

